

Popravni prvog kolokvijuma iz Tehničke fizike 1

1. Parametarske jednačine kretanja materijalne tačke u ravni su:

$$x(t) = A \cdot t, y(t) = B \cdot \sin(\omega \cdot t + \pi/4)$$

pri čemu su A , B i ω poznate konstante.

Odrediti:

- vektore brzine i ubrzanja,
- intenzitet vektora srednje brzine u intervalu $[0, \pi/(2\omega)]$,
- ugao između vektora brzine i ubrzanja u trenutku $t_2 = \pi/(4\omega)$.

2. Iz neke tačke se baci prvo telo početnom brzinom v_{01} pod uglom od α u odnosu na ravnu horizontalnu površinu, a drugo vertikalno u vis početnom brzinom v_{02} . Odnos početnih brzina ova dva tela je $v_{01}/v_{02} = 4$. Odrediti:

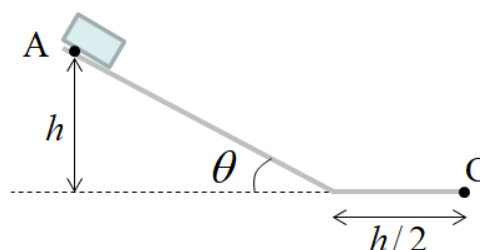
- vrednost ugla α , ako je poznato da oba tela istovremeno padnu na zemlju,
- odnos dometa prvog i maksimalne visine drugog tela.

3. Telo mase $m = 1$ kg započinje kretanje sa visine $h = 10$ m bez početne brzine po putanji AC prikazanoj na slici. Ako je koeficijent trenja između tela i podloge duž putanje AC jednak $\mu = \sqrt{3}/3$, odrediti:

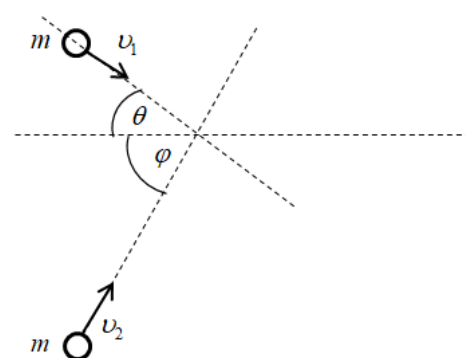
a) vrednost nagibnog ugla θ ako je poznato da će se telo zaustaviti u tački C,

b) ukupan rad sile trenja tokom kretanja.

Ubrzanje slobodnog padanja jednako je $g = 10 \text{ m/s}^2$. Prelaz tela sa strme ravne na horizontalnu podlogu smatrati glatkim.

4. Dve čestice jednakih masa m i brzina intenziteta v_1 i v_2 elastično se sudaraju tako da se posle sudara prva čestica zaustavi, dok druga nastavi da se kreće brzinom intenziteta $v = 2v_1/\sqrt{3}$ duž horizontalnog pravca. Odrediti uglove θ i φ koje vektori brzina dve čestice pre sudara zaklapaju sa horizontalnom osom (videti sliku).

5. Dve satelita kreću se oko iste planete po kružnim putanjama čiji su poluprečnici jednaki R_1 i $R_2 = 2 \cdot R_1$, respektivno. Ukupne energije ovih satelita su međusobno jednake. Odrediti:

- odnos perioda kretanja satelita oko planete,
- odnos gravitacionih ubrzanja na visinama na kojima se nalaze sateliti,
- odnos masa satelita.

Popravni drugog kolokvijuma iz Tehničke fizike 1

1. Homogeni šuplji cilindar mase m gurnut je tako da se kotrlja bez klizanja niz nepokretnu polusferu poluprečnika R . Unutrašnji poluprečnik cilindra je $r/4$, spoljašnji poluprečnik r , a ubrzanje Zemljine teže je g . Odrediti ugaoni pomeraj koji će napraviti cilindar u odnosu na početni položaj pre nego što dođe do njegovog odvajanja od polusfere. Moment inercije cilindra u odnosu na osu rotacije koja prolazi kroz njegov centar mase jednak je $I_0 = MR^2/2$.

2. Kuglica mase m prikačena je za kraj elastične opruge i osciluje na horizontalnoj glatkoj podlozi, pri čemu su amplituda oscilacija i kružna učestanost redom jednaki x_0 i ω_0 . Sa kuglicom se, u trenutku kada je opruga izdužena $x_0\sqrt{3}/2$, plastično sudara druga kuglica mase $m/4$, koja se prethodno kretala u istom pravcu i smeru brzinom $v = x_0 \cdot \omega_0$. Odrediti amplitudu oscilacija x_{01} nakon sudara, kao i periodu oscilacija nakon sudara T_1 .

3. Žica dužine $l = 60$ cm pričvršćena je na oba kraja. Utvrđeno je da su joj dve uzastopne sopstvene učestanosti $\nu_n = 200$ Hz i $\nu_{n+1} = 240$ Hz. Ako se ova žica zameni drugom iste mase i četiri puta manje dužine, a sila zatezanja ostane nepromenjena, odrediti koliko će iznositi:
  - a) učestanost osnovnog harmonika,
  - b) brzina prostiranja talasa.

4. Cilindrični sud visine h_0 i površine poprečnog preseka S napunjen je do vrha vodom. Na dnu suda načinjen je otvor površine $S_0 = S/4$. Zanimajući viskoznost vode odrediti:
  - a) koliko vremena je potrebno da sva voda istekne iz suda,
  - b) za koliko vremena bi istekla ista količina vode ako se nivo vode u sudu održava na stalnoj visini h_0 dolivanjem vode. Ubrzanje slobodnog padanja jednako je g .

5. Masa $m = 42$ g azota nalazi se na temperaturi $t_1 = 20$ °C. Ovaj gas se najpre izohorski ohladi do pritiska koji je za 25% manji od početnog, potom izobarski ekspanduje do zapremine koja je 3 puta veća od prethodne i konačno izotermki komprimuje do početnog pritiska. Odrediti:
  - a) p-V dijagram procesa,
  - b) ukupan rad koji je gas izvršio,
  - c) ukupnu dovedenu količinu toplote,
  - d) ukupnu promenu unutrašnje energije gasa.
 Univerzalna gasna konstanta jednaka je: $R = 8,314$ J/Kmol. Molarna masa azota jednaka je: $M = 28$ g/mol. Azot smatrati idealnim gasom.